

Stjernekveld for Trinn 6 ved Ila barneskole 26. januar 2015

Mannskap: Terje Bjerggård (8 tommer Newton-Dob ute), Erlend Rønnekleiv (FotoObs) og Briger Andresen (14 tommer Celestron i VisObs)

Besøkende: ca. 15 elever og 6-8 voksne.

Forhold: Meget disig og mye skyer. Glimtvis bra for Månen og Jupiter. Aldri bra for andre objekter.

Observerte objekter:

- Månen: Periodevis veldig fin halvmåne. Brukte 196 ganger forstørrelse og rødt + gult filter for å dempe lysstyrken til behagelig nivå.
- Jupiter. Lavt på østhimmelen. Det var allikevel lett å se ekvatorialbeltene. Alle de fire store månene var synlige; tre på den ene siden og en på den andre. Flattrykkingen ble påpekt og observert. Årsaken er at Jupiter er en gassplanet som roterer veldig fort (radius 12 x jordas radius og rotasjonstid ca. 10 timer) slik at den får merkbart større radius ved ekvator enn mot polene. Den røde flekken var i rett retning, men forholdene var ikke gode nok til å se den.
- M31 (Andromedagalaksen): Denne ble vist frem kun for å ha sett en galakse. På det beste var det greit å se kjernen, men ikke mer. Mange fikk så disig vær at de ikke fikk sett den i det hele tatt. Ergerlige greier. Det er artig å tenke på at lyset bruker 2,3 millioner år hit.
- Almach: Flott dobbeltstjerne (blå og gul) i Andromeda. Disen utgjorde ikke noe problem for dette objektet.
- NGC 869 (den ene åpne hopen i dobbelthopen i Perseus): De mange svake stjernene som gjør denne hopen så vakker når det er gode forhold var borte. Derfor et stusselig syn for oss som er vant til å se den i sin fulle prakt. Den var allikevel en stor opplevelse for de besøkende. Man kan bare gjette på hva de hadde sagt dersom forholdene hadde vært gode. Oda påpekte at en del stjerner dannet en diadem-lignende struktur med en sterk oransje stjerne midt i. Hun kalte det Odas smykke, og jeg kommer heretter til å kalle denne asterismen (liten stjernefigur) for Odas smykke.
- M42 (Oriontåken): De aller mest sentrale områdene (svært nær trapeset) av dette fantastiske stjernedannelsesområdet var tidvis greit synlig med O-III filter. Noen hadde flaks, mens andre kun så vidt skimtet tåka.
- M45 (Sjustjerna / Pleiadene): Terje viste frem dette objektet med Dob'en som har stort nok felt til at denne åpne stjernehoppen blir fin.

Erlend R viste frem bilder og utstyret i FotoObs inkl. værstasjon og All-Sky kamera. Birger brukte mobiltelefonen sin til å vise frem utvalgte bilder som ligger på TAF-galleriet.

Månen og Jupiter reddet kvelden. Elevene hadde det hyggelig med lek i snøen og kakao fra termos når forholdene var for dårlige til å se i teleskopene. Flere av de voksne var svært interesserte og kunnskapsrike. Det ble derfor en vellykket kveld på tross av heller stusselige værforhold.

Birger Andresen,
28. januar 2015